

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2015. gada 9. februārī
(OR. en)

5957/15

UEM 24
ECOFIN 74
SOC 51
POLGEN 12
EMPL 19
EDUC 19
ENV 41
RECH 18
ENER 24
FISC 12
TELECOM 27

PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsēkretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja (II) un Padome
Temats:	2015. gada Eiropas pusgads – gada izaugsmes pētījums: makroekonomiski un fiskāli ieteikumi dalībvalstīm un brīdināšanas mehānisma ziņojums = Padomes secinājumu projekts

Pielikumā pievienots vienā dokumentā integrēts projekts Padomes secinājumiem par gada izaugsmes pētījumu un par Ekonomikas un finanšu komitejas sagatavoto brīdināšanas mehānisma ziņojumu.

Padome (Ekonomika un finanses):

I. 2015. GADA EIROPAS PUSGADS

1. **ATZINĪGI VĒRTĒ** Komisijas iesniegto 2015. gada izaugsmes pētījumu, kurā ir izklāstītas plašas politikas prioritātes darbvieta un izaugsmes sekmēšanai ES un tās dalībvalstīs un kurš iezīmē 2015. gada Eiropas pusgada sākumu, un **ATGĀDINA** Eiropadomes 2014. gada decembra secinājumus par svarīgākajiem pasākumiem, lai Savienība kļūtu pievilcīgāka kā ražošanas, investīciju un inovācijas vieta, kā arī par vajadzību ciešāk koordinēt ekonomikas politiku.
2. **VISNOTAĻ, PIEKRĪT** Komisijas analīzei par ES ekonomisko situāciju un politikas problēmām. Lai efektīvi risinātu joprojām nelielas izaugsmes, ļoti zemas inflācijas, liela parāda un augsta bezdarba līmeņa problēmu, strukturālajā, fiskālajā un monetārajā politikā, pilnībā ņemot vērā visu attiecīgo dalībnieku nozīmi, ir jāsekmē izaugsmei labvēlīga pieeja, ES ekonomikā rīkojoties gan attiecībā uz pieprasījumu, gan uz piedāvājumu. Lai gan nesen ir panākti uzlabojumi, atlabšana nav tik stabila, kā iepriekš bija gaidīts: ražīguma pieaugums ir mazs, investīciju apjoms – neliels un bezdarba līmenis – augsts. Ja netiks meklēts risinājums attiecībā uz šiem faktoriem, tie būtiski vājinās Eiropas izaugsmes potenciālu, tādējādi apgrūtinot sabiedrības mērķu sasniegšanu.
3. Ņemot vērā minēto, **UZSVER**, ka Eiropā ir jāsekmē investīcijas, jāuzlabo vispārējā darījumdarbības vide un jānovērš tirgus nepilnības, kā arī ir jāturpina un jāpastiprina dalībvalstu centieni īstenot strukturālās reformas un ir jāturpina uz izaugsmi vērsta fiskālā konsolidācija, lai Eiropā radītu pamatu izaugsmei un darbvieta un virzītos uz stratēģijā "Eiropa 2020" izvirzīto galveno mērķu sasniegšanu. **PIEKRĪT** Komisijas izklāstītajām plašākajām politikas prioritāšu jomām, uz kurām 2015. gadā būtu jākoncentrē centieni valstu un ES līmenī, šim nolūkam palielinot investīcijas, ar jaunu apņēmību īstenojot strukturālās reformas un ievērojot fiskālo atbildību. Minētās prioritātes būtu jāīsteno integrēti, lai gan ES, gan dalībvalstu līmenī efektīvi risinātu problēmas. Visas trīs prioritātes ir svarīgas, un tās cita citu pastiprina.

4. ATZINĪGI VĒRTĒ Komisijas ierosinājumus, kā racionalizēt un pastiprināt Eiropas pusgada procesu. ATGĀDINA kopējo Ekonomikas un finanšu komitejas (EFK) un Ekonomikas politikas komitejas (EPK) atzinumu par stratēģijas "Eiropa 2020" starpposma pārskatīšanu un tās īstenošanu visā Eiropas pusgada norisē. PIEKRĪT tam, ka Eiropas pusgada racionalizēšanas mērķis ir palielināt politisko atbildību, prognozējamību, pārskatatbildību un procesa pieņemamību, lai stiprinātu tā ticamību un salīdzināmību starp dalībvalstīm un palīdzētu uzlabot konkrētām dalībvalstīm adresēto ieteikumu īstenošanu. ATZĪST, ka vienota visaptveroša ekonomiskā novērtējuma publicēšana februāra beigās par katru dalībvalsti dod iespēju panākt labāku pārredzamību un atsauksmes par Komisijas veikto analīzi, kā arī dod vairāk laika izskatīt un apspriest ES ieteikumus, kuri vēl vairāk palielinātu atbildību un uzlabotu daudzpusējās uzraudzības procesu. UZSVER, cik svarīgi ir visu gadu pārraudzīt snieguma rādītājus un politikas īstenošanu, tostarp konkrētai valstij adresēto ieteikumu īstenošanu. AICINA Ekonomikas un finanšu komiteju un Ekonomikas politikas komiteju arī turpmāk būt cieši iesaistītām procesā.
5. ATZĪST, ka diskusijas par Eiropas pusgadu un izmaiņām Eiropas pusgada procesā ir arī svarīgas, ņemot vērā gaidāmo darbu pie ekonomikas pārvaldības, kuru koordinēs Komisijas priekšsēdētājs kopā ar Eiropadomes, Eiropas Centrālās bankas un Eurogrupas priekšsēdētājiem. Tas ir arī svarīgi, ņemot vērā Komisijā veikto stratēģijas "Eiropa 2020" starpposma pārskatīšanu, un GAIDA diskusijas Eiropadomē 2015. gada pavasarī.

II. FISKĀLĀS UN MAKROEKONOMIKAS POLITIKAS NORĀDĪJUMI

Investīciju vides uzlabošana un investīciju palielināšana

6. ATZĪST, ka steidzami ir jāpalielina investīcijas, lai stiprinātu ES ekonomikas atlabšanu un izaugsmes potenciālu. ATGĀDINA Padomes 2014. gada oktobra secinājumus par pasākumiem investīciju atbalstam.
7. ATZINĪGI VĒRTĒ Investīciju plānu Eiropai, kuru Komisija ir iesniegusi līdzās gada izaugsmes pētījumam un ar kuru, izvirzot mērķi līdz 2017. gada beigām no publiskām un privātām investīcijām mobilizēt vēl vismaz EUR 315 miljardus, tiks papildinātas un pastiprinātas jau pieliktās pūles.

8. PAUŽ ATBALSTU tam, ka plāns ir koncentrēts uz trim politikas mērķiem: i) novērst aktuālās investīciju lejupslīdes tendences un sniegt papildu atbalstu darbvietu izveidei un ES ekonomikas atlabšanai; ii) spert izlēmīgu soli mūsu ekonomikas ilgtermiņa vajadzību apmierināšanas virzienā, uzlabojot tās konkurētspēju stratēģiskās jomās; iii) stiprināt mūsu cilvēkkapitāla un fiziskās infrastruktūras Eiropas dimensiju, īpašu uzmanību pievēršot starpsavienojumiem, kas ir vitāli mūsu vienotajam tirgum. Šim plānam būtu jāsekmē arī pāreja uz mazoglekļa ekonomiku.
9. UZSVER, cik svarīgi ir, lai saskaņā ar Investīciju plānu veiktajās iniciatīvās pievērstos tirgus nepilnībām un reālās ekonomikas vajadzībām un lai iniciatīvas tiktu papildinātas ar pasākumiem, kas uzlabo darījumdarbības vidi un investēšanu padara pievilcīgāku.

Jauna apņēmība veikt strukturālās reformas

10. UZSVER, ka, lai panāktu izaugsmi, būtiski ir Eiropas ekonomiku padarīt konkurētspējīgāku un nodrošināt ilgtermiņa investīcijām piemērotu normatīvo vidi. AKCENTĒ strukturālo reformu nozīmi. ATZĪST, ka vērienīga strukturālo reformu īstenošana preču, pakalpojumu un darba tirgos ir izšķiroša, lai palielinātos ražīgums, tiktu atgūta konkurētspēja un tiktu uzlabota darījumdarbības vide, līdz ar to veicinot arī investīcijas. Turklāt tās var sekmēt Eiropas izaugsmes modeļa līdzsvarošanu ilgtermiņā, vājinot negatīvo blakusiedarbību, ko izraisa saistību un aktīvu īpatsvara samazināšanas, un palīdzēt novērst makroekonomikas nelīdzsvarotību.
11. ATZĪST, ka Eiropas vienotais tirgus joprojām ir visstiprākais izaugsmes dzinulis Eiropas līmenī un ka prioritāte ir pabeigt vienotā tirgus izveidi gan attiecībā uz precēm, gan uz pakalpojumiem; UZSVER, ka ir jālikvidē nepamatoti vai nesamērīgi šķēršļi vienotam pakalpojumu tirgum, tostarp profesionālo un darījumdarbības pakalpojumu nozarē, būvniecības un mazumtirdzniecības jomā un GAIDA Komisijas iniciatīvas šajā jomā. GAIDA arī Komisijas iniciatīvas attiecībā uz kapitāla tirgus savienības izveidi. ATZĪST, ka tādēļ liela uzmanība būs jāpievērš turpmākai pakalpojumu un preču tirgu integrācijai tur, kur ir būtisks darbvietu, izaugsmes un inovācijas potenciāls.

12. UZSVER, ka darbvietām, izaugsmei un inovācijai ir būtisks digitālais vienotais tirgus, ņemot vērā to, ka pasaules ekonomika kļūst aizvien digitalizētāka. UZSVER, ka informācijas un sakaru tehnoloģijas ir ne vien nozare, bet arī modernas novatoriskas ekonomikas pamats.
13. AKCENTĒ, ka ir vajadzīgas turpmākas strukturālās reformas enerģijas tirgos apvienojumā ar politiku klimata pārmaiņu jomā, kura vērsta uz nākotni saskaņā ar stratēģijas "Eiropa 2020" mērķiem un klimata un enerģētikas politikas satvaru laikposmam līdz 2030. gadam, par ko 2014. gada oktobrī vienojās Eiropadome, un ka ir jāuzlabo energoapgādes drošība un jāpabeidz iekšējā enerģijas tirgus izveide, to panākot tostarp ar labāku starpsavienojumu palīdzību.
14. PAUŽ ATZINĪBU par dalībvalstu centieniem īstenot strukturālās reformas. PIEKRĪT viedoklim, ka mūsu ekonomikas ir jāreformē un jāmodernizē arī tādēļ, lai nostiprinātu Eiropas sociālo modeli. UZSVER, cik svarīgi ir turpmāki pasākumi, lai darba tirgū palielinātu sieviešu līdzdalības īpatsvaru, kura ir lielas potenciālas izaugsmes avots.
15. UZSVER, ka visās dalībvalstīs ir vajadzīgi papildu reformu centieni, atbilstoši tam, cik daudz stagnācijas un ietekmējamības vēl ir palicis. UZSVER, ka ir jākoncentrējas uz vairākām būtiskām reformu jomām, tostarp uz darba tirgus dinamiku, pensiju reformām, sociālās aizsardzības sistēmu modernizēšanu, konkurences uzlabošanu preču un pakalpojumu tirgos, darījumdarbības vides pamatnosacījumu uzlabošanu, izglītībā un pētniecībā un inovācijās veicamo investīciju kvalitātes uzlabošanu un uz valsts pārvaldes efektivitātes uzlabošanu. Lai gan vismaz dažas no minētajām jomām ir svarīgas visām dalībvalstīm, tomēr gan problēmas, gan no tām izrietošie konkrētie attiecīgie pasākumi dalībvalstīs ir atšķirīgi.
16. UZSVER, ka eurozonā īpaša uzmanība būtu jāpievērš to reformu īstenošanai, kuras ir īpaši svarīgas raitākai eurozonas darbībai, kā arī pozitīvas sinerģijas sekmēšanai un negatīvu netiešās ietekmes seku novēršanai.

Veikt dažādotu izaugsmei labvēlīgu fiskālo konsolidāciju un nodrošināt publisko finanšu stabilitāti ilgtermiņā

17. ATZINĪGI VĒRTĒ to ievērojamo progresu, kas panākts fiskālās konsolidācijas jomā. ATZĪST, ka tajā pašā laikā lielākajā dalībvalstu daļā joprojām ir augsts valsts parāda līmenis un ka joprojām ir jācenšas panākt parāda līmeņa krišanos. Tādēļ UZSVER, ka, lai nodrošinātu publisko finanšu ilgtspēju, visām dalībvalstīm ir būtiski turpināt saskaņoto uz izaugsmi vērstās un daudzējādās fiskālās konsolidācijas stratēģiju. UZSVER, ka visas dalībvalstis īsteno savu fiskālo politiku, ievērojot savus pienākumus saskaņā ar Stabilitātes un izaugsmes pakta, kas atbilstoši saskaņotajām strukturālajām korekcijām ļauj darboties automatiskajiem stabilizatoriem, vienlaikus ilgtermiņā nodrošinot publisko finanšu ilgtspēju. Šādai politikai, lai vairotu uzticēšanos, būtu jāsakņojas efektīvās valsts pārvaldības sistēmās. Tādēļ, ATZINĪGI VĒRTĒ Komisijas ieceri līdz 2015. gada vidum sniegt pilnu novērtējumu attiecībā uz Fiskālā pakta transponēšanu valsts tiesību aktos.
18. ATGĀDINA eurozonas dalībvalstu 8. decembrī izteikto apņemšanos novērst risku, ko Komisija konstatējusi savos atzinumos par 2015. gada budžeta plāna projektiem, un AICINA tās, pamatojoties uz Komisijas ekonomikas attīstības prognozēm, turpināt cieši pārraudzīt un apspriest eurozonas fiskālās situācijas kopainu, tostarp fiskālo nostāju.
19. ŅEM VĒRĀ Komisijas neseno paziņojumu, kurā ir sniegtas papildu norādes par to, kā Komisija ir iecerējusi pēc iespējas labāk izmantot spēkā esošajos Stabilitātes un izaugsmes pakta noteikumos dotās elastīguma iespējas. ŅEM VĒRĀ Komisijas centienus panākt lielāku skaidrību par to, kā nodrošināt, lai kopējā fiskālā sistēma sniegtu atbalstu ES darbvieta un izaugsmes programmai, īpaši attiecībā uz investīcijām un strukturālajām reformām, vienlaikus labāk atspoguļojot ciklisko situāciju atsevišķās dalībvalstīs. UZSVER, ka, īstenojot Stabilitātes un izaugsmes pakta, ir jā saglabā ticamība un efektivitāte.

20. UZSVER, ka lielāka uzmanība būtu jāpievērš fiskālās korekcijas kvalitātei un elementiem, kā arī fiskālās politikas ietekmei uz izaugsmi, šajā nolūkā uzlabojot izdevumu efektivitāti un attiecībā uz valdības izdevumiem prioritāti dodot ienesīgiem ieguldījumiem, pārejot uz efektīvāku un izaugsmi veicinošāku nodokļu sistēmu un vēršoties pret krāpšanu nodokļu jomā un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, lai nodrošinātu godīgumu un dalībvalstīm dotu iespēju efektīvāk iekasēt nodokļu ieņēmumus.

III. Brīdinājuma mehānisma ziņojums

21. PAUŽ GANDARĪJUMU par Komisijas ceturto brīdināšanas mehānisma ziņojumu (BMZ), kas kalpo par sākumpunktu makroekonomikas nelīdzsvarotības novēršanas procedūrai saistībā ar 2015. gada Eiropas pusgadu. PAUŽ GANDARĪJUMU par panākumiem, ko dalībvalstis turpina gūt, novēršot savu ārējo un iekšējo nelīdzsvarotību, it īpaši saistībā ar tekošā konta deficītu, konkurētspēju un bilances sakārtošanu visās nozarēs, tādējādi veicinot līdzsvara atjaunošanu ES un eurozonā. Tomēr ATZĪMĒ, ka lēna izaugsme un zemas inflācijas apstākļi traucē samazināt nelīdzsvarotību un makroekonomisko risku, un ATZĪST, ka vēl joprojām pastāv būtiskas problēmas un ir jāpanāk turpmāks progress politikas darbībās, lai vērstos pret nelīdzsvarotību, it īpaši pret valsts un privātā sektora slīgšanu parādos, kā arī pret augstu ārējā parāda līmeni, kas izraisa bažas par ilgtspējību. Prioritāte joprojām ir arī uzlabot konkurētspēju Eiropas Savienībā. Vienlaikus dažās dalībvalstīs joprojām ir paaugstināti tekošā konta pārpalikumi, un tas mudina turpināt padziļinātu izpēti.
22. ŅEM VĒRĀ, ka Komisijas BMZ iekļautajā ekonomikas apskatā ir identificētas 16 dalībvalstis, par kurām padziļinātos pārskatos ir vērts veikt turpmāku analīzi, uz kuras pamata varētu noteikt, vai nelīdzsvarotība pastāv vai saglabājas un kāda veida nelīdzsvarotība tā ir. ATZĪST, ka tajās dalībvalstīs, kurās pagājušajā gadā tika konstatēta nelīdzsvarotība, ir vajadzīga turpmāka neseno norišu analīze, lai varētu noteikt nelīdzsvarotības pakāpi un tās noturību, ar to saistīto risku, kā arī to, kas ir panākts tās novēršanā, ņemot vērā attiecīgo pasākumu īstenošanu, tostarp to pasākumu īstenošanu, kuri iepriekš bija ieteikti saistībā ar Eiropas pusgadu.

23. Lai gan programmas valstis makroekonomikas nelīdzsvarotības novēršanas procedūrā netiek vērtētas, jo uz tām attiecas cieša uzraudzība saskaņā ar programmu, UZSVER, ka saistībā ar šo valstu korekciju programmām tām ir jā saglabā panākumi, kas līdz šim gūti ar reformām, kuru mērķis ir koriģēt šīm valstīm konstatēto nelīdzsvarotību. ATZINĪGI VĒRTĒ to, ka Portugāle pēc tam, kad tā 2014. gada vidū bija sekmīgi pabeigusi ekonomikas korekciju programmu, tika iekļauta standarta uzraudzības sistēmā un gatavojas padziļinātam pārskatam. UZSKATA, ka minētā procedūra būtu attiecināma uz citām programmas valstīm pēc tam, kad tās būs veiksmīgi pabeigušas savas ekonomikas korekciju programmas. PIEKRĪT Komisijas iecerei sagatavot padziļinātu pārskatu par Rumāniju, ņemot vērā kavēšanos korekciju programmas pusgada pārskatu pabeigšanā.
24. ATZINĪGI VĒRTĒ Komisijas ieceri februāra beigās 2015. gada padziļinātos pārskatus kopā ar Komisijas dienestu darba dokumentiem pirmo reizi publicēt vienā analītiskā dokumentā par katru dalībvalsti. Tam vajadzētu veicināt dziļākas daudzpusējas diskusijas par konstatējumiem un par ierosinātajiem procesuālajiem turpmākajiem pasākumiem. Tas radītu arī iespēju skaidrāk apzināt ar makroekonomikas nelīdzsvarotības novēršanas procedūru saistītus elementus, lai saistībā ar Eiropas pusgadu varētu dot konkrētām valstīm adresētus ieteikumus. Lai nodrošinātu procedūras mērķtiecīgumu un pilnīgu tās efektivitāti, UZSVER, ka ir jākoncentrējas uz būtiskāko problēmu risināšanu, īpaši uz konkurētspējas atjaunošanu un uz risinājuma meklēšanu attiecībā uz lielo valsts un privātā sektora slīgšanu parādos, kā arī attiecībā uz augsto ārējā parāda līmeni, vienlaikus skaidri nošķirot dalībvalstu problēmas riska dažādības un pakāpes ziņā un saistībā ar steidzamību, kādā tās būtu risināmas, lai izvairītos no negatīvām sekām. UZSKATA, ka, ja vajadzīgs, būtu jāpiemēro makroekonomikas nelīdzsvarotības novēršanas procedūras korektīvā daļa.

25. UZSVER, ka, tāpat kā makroekonomikas nelīdzsvarotības novēršanas procedūras iepriekšējās kārtās, padziļinātajos pārskatos būtu jāiekļauj rūpīga makroekonomikas nelīdzsvarotības cēloņu un ar to saistītā riska izpēte tajās dalībvalstīs, par kurām tiek gatavots pārskats. Lai sīki un konsekventi izpētītu, kādi ir vērojamo tendenču pamatā esošie virzītājspēki, pietiekami būtu jāņem vērā konkrētās valsts ekonomiskie apstākļi un tas būtu jādara, pilnībā izmantojot plašu analītisko instrumentu klāstu un visaktuālāko kvantitatīvo un kvalitatīvo informāciju par konkrēto valsti. AICINA Komisiju turpināt pievērst īpašu uzmanību iespējamām negatīvām netiešas ietekmes sekām, kas saistītas ar ekonomikas politiku un nelīdzsvarotību tajās dalībvalstīs, par kurām sagatavo pārskatus. AICINA dalībvalstis un Komisiju sniegt visu vajadzīgo informāciju un apmainīties ar to.
26. ATZINĪGI VĒRTĒ to, ka Komisija ir izmantojusi jaunākos statistikas standartus attiecībā uz rādītājiem, kas iekļauti rezultātu pārskatā, un attiecībā uz papildu rādītājiem. UZSKATA, ka pašreizējais makroekonomikas rezultātu pārskata rādītāju kopums aptver makroekonomikas nelīdzsvarotības un konkurētspējas attīstības visbūtiskākos aspektus. UZSVER, ka ir jāturpina tehniskais darbs, lai vēl vairāk uzlabotu un attīstītu rezultātu pārskata piemērotību, kā arī analītiskos instrumentus un sistēmas, kas paredzētas nelīdzsvarotības veidošanās un tās novēršanas pamatā esošo tendenču un virzītājspēku izvērtēšanai, un lai sekmētu makroekonomikas nelīdzsvarotības novēršanas procedūras pārredzamību.
27. ŅEM VĒRĀ Komisijas ieceri sociālo rādītāju nozīmi arī turpmāk ņemt vērā brīdināšanas mehānisma ziņojumā un nodarbinātības un sociālo aspektu analīzē, kas sniegta padziļinātas analīzes pārskatos. UZSVER, ka ir rūpīgi jāsaglabā makroekonomikas nelīdzsvarotības novēršanas procedūras būtība, vienlaikus saglabājot visu esošo rādītāju pārredzamību un konsekveni. UZSVER, ka sociālo rādītāju izmantošanai makroekonomikas nelīdzsvarotības novēršanas procedūrā arī turpmāk būtu jābūt ierobežotai tā, lai dotu iespēju plašāk izprast sociālās norises, kas saistītas ar makroekonomikas nelīdzsvarotības korekciju. Lai to nodrošinātu, ir vajadzīgas turpmākas tehniskās diskusijas ar dalībvalstīm.

28. ATZINĪGI VĒRTĒ Komisijas ekonomikas pārvaldības pārskatu, tostarp pārskatu par makroekonomikas nelīdzsvarotības novēršanas procedūras piemērošanu. IR VIENISPĀRĀTIS, ka, lai gan ir pagājis neliels laikposms, kopš spēkā stājusies makroekonomikas nelīdzsvarotības novēršanas procedūra, tā ir palīdzējusi identificēt nelīdzsvarotības gadījumus un noteikt tās veidus, kā arī panākt labāku dalībvalstu izpratni par savām konkrētajām un kopējām politikas problēmām un politisko atbildes reakciju. UZSKATA, ka vēl ir jāuzlabo procesa prognozējamība un stabilitāte, tostarp tam sekojošā uzraudzība, kā arī attiecīgo politikas ieteikumu īstenošana valstu līmenī.
29. Visbeidzot, AICINA dalībvalstis to nākamajās valsts reformu programmās un stabilitātes un konverģences programmās vērienīgi un konkrēti pievērsties jautājumiem, kas ir izvirzīti saistībā ar makroekonomikas nelīdzsvarotības novēršanas procedūru.
-